

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 488/2014,**12. mai 2014,****millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1881/2006 seoses toiduainetes sisalduva kaadmiumi piirnormidega****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. veebruari 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 315/93, milles sätestatakse ühenduse menetlused toidus sisalduvate saasteainete suhtes, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 2 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määruses (EÜ) nr 1881/2006 ⁽²⁾ on sätestatud kaadmiumi piirnormid mitmesugustes toiduainetes.
- (2) Toiduahelas olevaid saasteaineid käsitlev Euroopa Toiduohutusameti (edaspidi „EFSA“) teaduskomisjon (edaspidi „CONTAM-komisjon“) võttis 30. jaanuaril 2009. aastal vastu arvamuse ⁽³⁾ toiduainetes esineva kaadmiumi kohta. Kõnealuselises arvamuses kehtestas EFSA kaadmiumi lubatud nädaladoosi 2,5 µg/kehamassi kilogrammi kohta. EFSA võttis oma avalduses ⁽⁴⁾ „Statement on tolerable weekly intake for cadmium“ („Avaldus kaadmiumi lubatud nädaladoosi kohta“) arvesse hiljutist riskihindamist, mille tegi ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni ja Maailma Tervishoiuorganisatsiooni ühine lisainete ekspertkomisjon (JECFA), ⁽⁵⁾ ja kinnitas lubatud nädaladoosiks 2,5 µg/kehamassi kilogrammi kohta.
- (3) CONTAM-komisjon järeldas toidus esineva kaadmiumi kohta esitatud arvamuses, et Euroopa riikides saadakse toidust kaadmiumi nädalas keskmiselt ligikaudu 2,5 µg/kehamassi kilogrammi kohta. On võimalik, et teatavates elanikkonnarühmades ületatakse lubatud nädaladoosi umbes kaks korda. CONTAM-komisjon järeldas lisaks, et kuigi tõenäoliselt ei avalda selline kaadmiumi kogus inimese neerudele kahjulikku mõju, tuleks inimeste kokkupuudet kaadmiumiga siiski vähendada.
- (4) Toidus esineva kaadmiumi kohta CONTAM-komisjoni esitatud teadusliku arvamuse kohaselt saadakse suurem osa kaadmiumist suure tarbimise tõttu järgmistest toiduainerühmadest: teraviljad ja teraviljatooted, köögiviljad, pähklid, kaunviljad, tärkliserikkad juurköögiviljad, kartulid, liha ja lihatooted. Suurim kaadmiumisisaldus on kindlaks tehtud järgmistes toiduainerühmades: merevetikad, kala ja mereannid, šokolaad ja eriotstarbeks mõeldud toit ning seemned, õliseemned ja söödav rups.
- (5) EFSA tegi teadusliku aruande „Cadmium dietary exposure in the European population“ ⁽⁶⁾ („Euroopa elanikkonna kokkupuude toidust saadava kaadmiumiga“) jaoks põhjalikuma kokkupuute hindamise, mille puhul kasutati uut ulatuslikku toidu tarbimise andmebaasi, mis sisaldab ajakohast teavet toiduainete tarbimise kohta liikmesriikide ja elanikkonna eri vanuserühmade kaupa; hinnangus esitas EFSA üksikasjalikuma teabe teatavate kokkupuudet suurendavate toiduainete tarbimise kohta vanuserühmade kaupa. Täiskasvanute seas on peamised kokkupuute allikad tärkliserikkad juur- ja mugulköögiviljad, teraviljad ja teraviljapõhised tooted ning köögiviljad ja köögiviljatooted. Laste ja noorukite seas on peamised kokkupuute allikad tärkliserikkad juur- ja mugulköögiviljad, teravili ja teraviljapõhised tooted, suhkur ja kondiitritooteid ning imikute ja väikelaste seas tärkliserikkad juur- ja mugulköögiviljad, teravili ja teraviljapõhised tooted, köögiviljad ja köögiviljapõhised tooted, piim ja piimatooted ning imikutele ja väikelastele ettenähtud toidud. Põhjalikum kokkupuute hindamine näitab, et kogukokkupuude ei tulene ainult mõnest üksikust peamisest allikast, vaid eri toiduainerühmadest.

⁽¹⁾ EÜTL 37, 13.2.1993, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1881/2006, 19. detsember 2006, millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes (ELT L 364, 20.12.2006, lk 5).

⁽³⁾ Scientific Opinion of the Panel on Contaminants in the Food Chain on a request from the European Commission on cadmium in food. The EFSA Journal (2009) 980, 1–139.

⁽⁴⁾ Toiduahelas olevate saasteainetega tegeleva Euroopa Toiduohutusameti teaduskomisjon (CONTAM); Statement on tolerable weekly intake for cadmium. EFSA Journal (2011); 9(2):1975. [19 lk] doi:10.2903/j.efsa.2011.1975. Kättesaadav aadressil: www.efsa.europa.eu/efsajournal

⁽⁵⁾ WHO Food Additives Series 64, 73rd meeting of the Joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives (JECFA), World Health Organisation, Genf, 2011.

⁽⁶⁾ Euroopa Toiduohutusamet; Cadmium dietary exposure in the European population. EFSA Journal (2012); 10(1):2551. [37 lk] doi:10.2903/j.efsa.2012.2551. Kättesaadav internetis: www.efsa.europa.eu/efsajournal

- (6) Kaadmiumi piirnormid on sätestatud mitmesuguste toiduainete puhul, sealhulgas teravili, köögiviljad, liha, kala, mereannid, rups ja toidulisandid. Teatavate toiduainerühmade (šokolaad- ja kakaotooted, imikutele ja väikelastele ettenähtud toidud) puhul, mille tarbimine suurendab oluliselt kokkupuudet teatavates elanikkonnarühmades, ei ole piirnorme veel sätestatud. Seega on vaja sätestada kaadmiumi piirnormid nende toiduainerühmade jaoks.
- (7) Saasteainete piirnormid kehtestatakse, järgides ALARA põhimõtet (nii madal kui mõistlike vahenditega saavutatav) nii selliste kaupade puhul, mille suhtes on kaadmiumi piirnormid juba kehtestatud (näiteks köögiviljad, liha, kala, mereannid, rups ja toidulisandid) kui ka selliste kaupade puhul, mille suhtes piirnormid alles kehtestatakse (näiteks kakao- ja šokolaaditooted), võttes aluseks andmed ainete esinemise kohta ja Euroopa Liidu kodanike tarbimisharjumused.
- (8) Lõpptarbijale müüdiva šokolaadi ja kakaopulbri kaadmiumisisaldus võib olla suur ja need tooted on oluline kaadmiumiga kokkupuute allikas inimeste jaoks. Neid tooteid tarbivad tihti lapsed, näiteks šokolaadina ja magustatud kakaopulbrina kakaojookides. Kaadmiumi piirnorme kehtestades tuleks arvesse võtta lõpptarbijale müüdivate eri liiki šokolaadide ja kakaopulbritega seotud andmeid kaadmiumi esinemise kohta. Kuna kakaotoodete kaadmiumisisaldus on seotud nende kakaosisaldusega, on asjakohane kehtestada erinevad kaadmiumi piirnormid toodetele, mille kakaosisalduse protsent on erinev. Nii on võimalik tagada, et ka suurema protsentuaalse kakaosisaldusega šokolaadid vastavad piirnormidele.
- (9) Teatavate kakao tootvate riikide piirkondade pinnases võib olla looduslikult palju kaadmiumi. Seega tuleks kaadmiumi piirnormide kehtestamisel arvesse võtta andmeid kaadmiumi esinemise kohta kakao- ja šokolaaditoodetes, mille tootjariigi pinnases on kaadmiumisisaldus suur.
- (10) Imiku piimasegud ja jätkupiimasegud on oluline kaadmiumiga kokkupuute allikas imikutele ja väikelastele. Imiku piimasegud ja jätkupiimasegud, mis on valmistatud sojavalgu isolaatidest kas eraldi või segus lehmapiimavalkudega, võivad sisaldada rohkem kaadmiumi kui piimapõhised tooted, kuna sojaoad omastavad looduslikult pinnasest kaadmiumi. Sojapõhised piimasegud on oluline alternatiiv imikutele, kes kannatavad laktoositalumatuse all ja seepärast tuleb tagada, et selliseid tooteid oleks turul piisavalt. Seega on asjakohane kehtestada sojapõhiste toodetele kõrgemad piirnormid.
- (11) Teraviljapõhised töödeldud toidud ja muud imikutele ja väikelastele ette nähtud toidud on imikute ja väikelaste oluline kaadmiumiga kokkupuute allikas. Seega tuleks teraviljapõhiste töödeldud imikutoitude ja muude imikutoitude suhtes kehtestada eraldi kaadmiumi piirnorm.
- (12) Eriti ebasoodsas olukorras olevate tarbijarühmade kokkupuudet saaks vähendada, kehtestades piirnormid teatavatele eritoiduks ettenähtud toiduainetele (nt meditsiiniliseks eriotstarbeks ettenähtud imikutoit). Kuna puuduvad andmed, mille alusel kehtestada kõnealune piirnorm, tuleks koguda andmeid kaadmiumi esinemise kohta, mille alusel hiljem võiks kõnealuse eri piirnormi kehtestada.
- (13) Kehtivate piirnormide täitmine on teatavate köögiviljade (aed-piimjuur, pastinaak, seller, mädarõigas) puhul raske ja liikmesriikide esitatud andmed kaadmiumi esinemise kohta näitavad, et looduslikud esinemistasemed on kõrgemad ja võrreldavad juurselleriga. Kuna kõnealuseid köögivilju tarbitakse vähe ja see mõjutab kokkupuudet ebaolulisel määral, on asjakohane tõsta aed-piimjuure, pastinaagi, selleri ja mädarõika puhul kaadmiumi piirnorm juurselleriga samale tasemele.
- (14) Teatavad kalaliigid on praegu vabastatud kalade suhtes kohaldatavast standardpiirnormist 0,05 mg/kg. Uued andmed kaadmiumi esinemise kohta kalaliikide Atlandi pelamiid (*Sarda sarda*), harilik peitelhammasahven (*Diplodus vulgaris*), angerjas (*Anguilla anguilla*), kefaal (*Mugil labrosus labrosus*), stauriidid või sigarstauriidid (*Trachurus* sp.), luvar (*Luvarus imperialis*), sardinopsid (*Sardinops* sp.) ja merikeel (*Dicologlossa cuneata*) puhul näitavad, et vabastus ei ole enam vajalik ja et häid kalandustavasid järgides on võimalik tagada standardpiirnormide täitmine. Kõnealuste kalaliikide puhul ei ole seega enam vaja eripiirnorme.
- (15) Uued andmed kaadmiumi esinemise kohta makrelltuuni (*Auxis* sp.), anšooviste (*Engraulis* sp.) ja mõõkkala (*Xiphias gladius*) puhul näitavad, et häid kalandustavasid järgides on võimalik tagada madalamate piirnormide täitmine. Kõnealuste kalaliikide suhtes kohaldatavaid piirnorme tuleks seega kohandada.

- (16) Uued andmed kaadmiumi esinemise kohta sardiinide (*Sardina pilchardus*) ja lõuna-aafrika sintsiõptermodila (*Sicyopterus lagocephalus*) puhul näitavad, et kehtivate piirnormide täitmine on raske, kuna looduslikult võib kaadmiumi rohkem esineda. Kumbagi kalaliiki tarbitakse vähe ja see mõjutab inimeste kokkupuudet kaadmiumiga ebaolulisel määral. Seega on asjakohane kehtestada kõnealuste kalaliikide puhul kõrgemad piirnormid, et tagada turu varustamine.
- (17) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1881/2006 vastavalt muuta.
- (18) Liikmesriikidele ja toidukaitlejatele tuleks anda aega kakaotoodete ning imikutele ja väikelastele ettenähtud toodete uute piirnormidega kohanemiseks. Kaadmiumi piirnormide kohaldamist kõnealuste toodete suhtes tuleks seepärast edasi lükata.
- (19) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

1. Käesoleva määrusega muudetud määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa punktides 3.2.19 ja 3.2.20 sätestatud kaadmiumi piirnorme kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2015. Enne 1. jaanuari 2015 seaduslikult turule lastud, kõnealustele piirnormidele mittevastavate toiduainete turustamist võib jätkata pärast nimetatud kuupäeva kuni minimaalse säilivusaja või tarvitamise tähtaja lõpuni.
2. Käesoleva määrusega muudetud määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa punktis 3.2.7 sätestatud kaadmiumi piirnorme kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2019. Enne 1. jaanuari 2019 seaduslikult turule lastud, kõnealustele piirnormidele mittevastavate toiduainete turustamist võib jätkata pärast nimetatud kuupäeva kuni minimaalse säilivusaja või tarvitamise tähtaja lõpuni.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 12. mai 2014

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

LISA

Määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa muudetakse järgmiselt:

1) Alajagu 3.2 („Kaadmium”) asendatakse järgmisega:

„3.2.	Kaadmium	
3.2.1.	Köögi- ja puuviljad, välja arvatud juurviljad ja mugulköögiviljad, lehtköögiviljad, värsked ürdid, lehtkapsas, varsköögiviljad, seemned ning merevetikad ⁽²⁷⁾	0,050
3.2.2.	Juurviljad ja mugulköögiviljad, välja arvatud juurseller, pastinaak, aed-piimjuur, mädarõigas), varsköögiviljad (välja arvatud seller) ⁽²⁷⁾ , Kartuli puhul kohaldatakse piirnormi kooritud kartuli suhtes.	0,10
3.2.3.	Lehtköögiviljad, värsked ürdid, lehtkapsas, seller, juurseller, pastinaak, aed-piimjuur, mädarõigas ja järgmised seemned: ⁽²⁷⁾ <i>Agaricus bisporus</i> (šampinjonid), <i>Pleurotus ostreatus</i> (austerservikud), <i>Lentinula edodes</i> (shiitakeseened)	0,20
3.2.4.	Seened, välja arvatud punktis 3.2.3 loetletud seemned ⁽²⁷⁾	1,0
3.2.5.	Teravili, välja arvatud nisu ja riis	0,10
3.2.6.	— Nisuterad, riisiterad — Nisukliid ja nisuidud otsetarbimiseks — Sojaoad	0,20
3.2.7.	Järgmised kakao- ja šokolaaditooted ⁽⁴⁹⁾ : — piimašokolaad, milles kakaokuivaine üldkogus on < 30 % — šokolaad, milles kakaokuivaine üldkogus on < 50 % Piimašokolaad, milles kakaokuivaine üldkogus on ≥ 30 % — šokolaad, milles kakaokuivaine üldkogus on ≥ 50 % — lõpptarbijale müüdiv kakaopulber või kakaopulber koostisosana lõpptarbijale müüdivas magustatud kakaopulbris (šokolaadijook)	0,10 alates 1. jaanuarist 2019 0,30 alates 1. jaanuarist 2019 0,80 alates 1. jaanuarist 2019 0,60 alates 1. jaanuarist 2019
3.2.8.	Veise-, lamba-, sea- ja linnuliha (välja arvatud rups) ⁽⁶⁾	0,050
3.2.9.	Hobuseliha, välja arvatud rups ⁽⁶⁾	0,20
3.2.10.	Veise-, lamba-, sea-, linnu- ja hobusemaks ⁽⁶⁾	0,50
3.2.11.	Veise-, lamba-, sea-, linnu- ja hobuseener ⁽⁶⁾	1,0
3.2.12.	Kala lihaskude ^{(24) (25)} , välja arvatud punktides 3.2.13, 3.2.14 ja 3.2.15 loetletud liigid	0,050
3.2.13.	Järgmiste kalade lihaskude ^{(24) (25)} : makrell (<i>Scomber</i> sp.), tuun (<i>Thunnus</i> sp., <i>Katsuwonus pelamis</i> , <i>Euthynnus</i> sp.), lõuna-aafrika sintsiüoptermudil (<i>Sicyopterus lagocephalus</i>)	0,10
3.2.14.	Järgmiste kalade lihaskude ^{(24) (25)} : makrelltuunid (<i>Auxis</i> sp.)	0,15

3.2.15.	Järgmiste kalade lihaskude ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾ : anšoovised (<i>Engraulis</i> sp.) möökkala (<i>Xiphias gladius</i>) sardiin (<i>Sardina pilchardus</i>)	0,25
3.2.16.	Koorikloomad ⁽²⁶⁾ : jäsemete ja tagakeha lihaskude ⁽⁴⁴⁾ . Krabi ja krabi- laadsete koorikloomade (<i>Brachyura</i> ja <i>Anomura</i>) puhul jäsemete lihas- kude	0,50
3.2.17.	Kahepoolmelised molluskid ⁽²⁶⁾	1,0
3.2.18.	Peajalgised (sisikonnata) ⁽²⁶⁾	1,0
3.2.19.	Imiku piimasegud ja jätkupiimasegud ⁽⁸⁾ ⁽²⁹⁾ : — lehmapiimavalkudest või valgu hüdrolüsaatidest valmistatud pulberpiimasegud — lehmapiimavalkudest või valgu hüdrolüsaatidest valmistatud vedelpiimasegud — sojavalgu isolaatidest kas eraldi või segus lehmapiimavalkudega valmistatud pulberpiimasegud — sojavalgu isolaatidest kas eraldi või segus lehmapiimavalkudega valmistatud vedelpiimasegud	0,010 alates 1. jaanuarist 2015 0,005 alates 1. jaanuarist 2015 0,020 alates 1. jaanuarist 2015 0,010 alates 1. jaanuarist 2015
3.2.20.	Imikutele ja väikelastele ette nähtud teraviljapõhised töödeldud toidud ja muud imikutoidud ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾	0,040 alates 1. jaanuarist 2015
3.2.21.	Toidulisandid, ⁽³⁹⁾ välja arvatud punktis 3.2.22 loetletud toiduli- sandid	1,0
3.2.22.	Toidulisandid, ⁽³⁹⁾ mis koosnevad üksnes või peamiselt kuivatatud merevetikatest, merevetikatest valmistatud toodetest või kuivatatud kahepoolmelistest molluskitest	3,0"

2) Joonealusesse märkuse 26 lisatakse järgmine lause: „*Pecten maximus*’e puhul kohaldatakse piirnормi ainult lähendajali-
hase ja sugunäärmete suhtes.”

3) Lisatakse järgmine joonealune märkus:

„(49) Teatavate kakao- ja šokolaaditoodete puhul kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuni 2000. aasta
direktiivi 2000/36/EÜ (toiduks ettenähtud kakao- ja šokolaaditoodete kohta) (EÜT L 197, 3.8.2000, lk 19) I lisa
A osa punktides 2, 3 ja 4 esitatud määratlusi.”